

Carolina. National Resource Center for the First-Year Experience and Students in Transition.

4. Marina, B., & McGuire, M. (2008). First-year experience: Reform in college freshmen programs for first year students. *Educational Planning*, 17(3), 9–18.

5. Proctor, A., DeSanctis, M. (2017). *Defining Institutional Success through Student Success*. Retrieved from <https://www.aacu.org/diversitydemocracy/2017/fall/proctor>

6. Steinman, S. I. (2007). *Picasso Flunks: A Retention Study*. United States of America: ProQuest.

7. Upcraft, M. L., Gardner, J. N., & Barefoot, B. O. (2005). Introduction, the first year of college revisited. In M. L. Upcraft, J. N. Gardner, B. O. Barefoot & Associates (Eds.), *Challenging & supporting the first-year student: A handbook for improving the first year of college* (pp. 1–14). San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Кропочева Н. М.,

*науковий співробітник відділу науково-освітніх
інформаційних ресурсів*

Державна науково-педагогічна бібліотека України

імені В. О. Сухомлинського

м. Київ, Україна

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА У ЗМІСТІ НАУКОВО-
ІНФОРМАЦІЙНОГО ДИСКУРСУ**

Постановка проблеми проєктування інформаційно-освітнього середовища та електронних ресурсів, що відповідають сучасним вимогам інформатизації бібліотечно-інформаційної сфери, ускладнюється підвищенням рівня вимог до професійної підготовки перепідготовки бібліотечних фахівців та інших спеціалістів бібліотечної справи, необхідністю удосконалення якості розроблених електронних ресурсів, модернізації відкритих багаторівневих інформаційних систем, що використовують комп'ютерні

технології та технології віддаленої та розподіленої обробки цифрових даних (хмарні технології).

Зазначена проблема формулюється та артикулюється в низці наукових досліджень міждисциплінарного характеру, визначаючи та форматуєчи умови та способи продукування, зберігання та передавання структурованих інформаційних потоків, напрями автоматизації наукових та навчальних досягнень викладачів та здобувачів вищої освіти, розроблення та використання електронних ресурсів освітнього та дослідницького призначення та надання відкритого доступу до зазначених інформаційних ресурсів користувачам.

Проектування інформаційно-освітнього середовища (надалі – ІОС) та електронних ресурсів визначено стрижневою проблемою наукового дослідження «Інформаційні ресурси освітніх бібліотек у розвитку педагогіки, психології та освіти» (2020–2022 рр.), розв’язання якої здійснюється через низку взаємопов’язаних завдань констатувального, аналітико-синтетичного та узагальнювального етапів наукового дослідження, зокрема, у процесі підготовки практичного посібника «Інформаційні ресурси бібліотек закладів освіти: формування та використання». Із-поміж об’єктів впровадження результатів названого вище наукового дослідження слід назвати заклади вищої педагогічної освіти, що передбачає оприлюднення, поширення й використання наукової, довідкової продукції, електронних ресурсів цільовою групою користувачів у науковій, освітній, бібліотечній видах соціальної практики.

Досліджуючи інформаційно-освітнє середовище та електронні ресурси в теоретичному контексті, виокремимо низку публікацій 2015–2020 рр., в яких наведено розгорнутий аналіз ІОС, концентруючи увагу на технічних аспектах та доступі до мережі Інтернет як базової умови створення такого середовища (ІОС) [1].

Інформаційно-освітній простір закладу освіти (заклади середньої освіти) дослідницею Г. Проценко розглянуто в єдності змістового, організаційного та технологічного компонентів, наголошуючи, що системний характер такого утворення забезпечують підсистема управління, наявні ресурси та навколишнє середовище. В той же час слід відмітити той факт, що поняття «інформаційний простір» окремого навчального закладу досить суперечливий конструкт в руслі поєднання неспіввідносних за рівнем абстрагування понять «простір» і «заклад освіти» [4].

Розглядаючи структурний склад інформаційно-освітнього середовища, дослідники акцентують увагу на тих елементах, що впливають на його результативність та комунікаційний потенціал:

- електронні освітні ресурси;
- репозитарій;
- електронна бібліотека;
- система електронного документообігу;
- відкритий портал для організації взаємодії користувачів [3].

Для розширення інформаційного поля й узагальнення теоретичного підґрунтя наукового дослідження окреслимо результати інформаційно-аналітичних розвідок, дотичних до теми нашої статті й орієнтованих на вивчення процесу моделювання ІОС закладів середньої освіти. Насамперед досить перспективною за змістом і функціонально повною за ступенем розробленості структурно-компонентної схеми ІОС закладів освіти є репрезентація О. Мельник складових зазначеного середовища у вигляді трьох груп, зокрема:

- програмного забезпечення;
- інформаційного забезпечення;
- апаратне забезпечення [2].

Окрім того, дослідниця сформований контур інформаційно-освітнього середовища диференціює на внутрішній та зовнішній сегменти, де, власне, і знаходяться електронні бібліотеки, електронні ресурси, бази даних, репозитарії.

Огляд наукових розвідок, дотичних до заявленої проблеми нашої публікації, має складний багаторівневий характер, що обумовлено змістом, структурою та функціональним призначенням інформаційно-освітнього середовища в контексті його моделювання, – виявлення, узагальнення ознак, властивостей, що змінюють усталене сприйняття компонентів, підсистем інформаційно-освітнього середовища бібліотек закладів вищої освіти як визначальної складової мережі освітянських бібліотек.

Встановлення складових інформаційно-освітнього середовища демонструє пошуки підходів до подальшого осмислення та вироблення алгоритму послідовних кроків, дій у напрямі належного інформаційного наповнення інформаційних ресурсів, обумовлених характером навчальної, наукової та науково-дослідницької діяльності та диференціації за типом відображеної інформації, тематичним спектром та рівнем доступу до них.

Література:

1. Вдовчин Т. Я. Використання мережних технологій відкритих систем у навчанні майбутніх бакалаврів інформатики : дис. ... к. пед. наук ; наук. спец. :13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті» / Ін-т інформаційних технологій і засобів навчання. Київ, 2016. 290 арк.

2. Мельник О. М. Узагальнена функціональна модель інформаційно-освітнього середовища закладу загальної середньої освіти. Фізико-математична освіта. Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2020. Вип. 2 (24). С. 94–99. DOI: 10.31110/2413-1571-2020-024-2-013.

3. Кузьмінська О. Г. Науково-освітнє середовище сучасного університету. [Електронний ресурс]. 2015. URL: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf4/kuzminska

4. Проценко Г. О. Проектування інформаційного простору загальноосвітнього навчального закладу : дис. ... к. пед. наук ; спец. : 13.00.10 «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті» / Ін-т інформаційних технологій і засобів навчання. Київ, 2015. 268 арк.

Лавринович О. А.,

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії та педагогіки факультету
економіки та права
Національний транспортний університет
м. Київ, Україна*

ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Глобальна криза, викликана пандемією COVID-19, вплинула на всі життєво важливі сфери суспільства, зокрема – освіту. Упровадження карантинного режиму спричинило закриття закладів освіти і порушило процес навчання у більшості країн світу. Хоча заклади вищої освіти креативно відреагували на забезпечення безперервності навчання, такий вимушений, раптовий і швидкий перехід на